I Postępowanie kontrolne

Przebieg kontroli regulują przede wszystkim dwa akty prawne:

- rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie trybu wykonywania kontroli przez Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego z dnia 27 grudnia 2017 r., (Dz. U. z 2017 r. poz. 2488);
- Przepisy ustawy Prawo przedsiębiorców z 6 marca 2018 r., (Dz. U. 2018 poz. 646).

Istotą postępowania kontrolnego jest przede wszystkim ustalenie stanu faktycznego w granicach wytyczonych przedmiotowym zakresem kontroli.

WSZCZĘCIE

Postępowanie kontrolne jest wszczynane co do zasady z inicjatywy Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego. Kontrola z reguły jest poprzedzona zawiadomieniem o zamiarze jej przeprowadzenia z uwzględnieniem wyjątków wskazanych w ustawie Prawo przedsiębiorców. Zawiadomienie jest adresowane na siedzibę przedsiębiorcy zgodnie z zapisami zawartymi w Krajowym Rejestrze Sądowym. Kontrola powinna rozpocząć się w terminie od 7 do 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia. W drodze wyjątku, czynności kontrolne związane z pobieraniem próbek i dokonywaniem oględzin, w tym pojazdów, lub dokonywaniem pomiarów, mogą być przeprowadzane przed upływem terminu 7 dni. Czynności związane z pobieraniem próbek i dokonywaniem oględzin nie mogą przekraczać jednego dnia roboczego, natomiast czynności związane z dokonywaniem pomiarów nie mogą przekraczać kolejnych 24 godzin liczonych od chwili rozpoczęcia tych czynności. Z powyższych czynności sporządza się protokół. W przypadku podejmowania ww. czynności kontrolnych, zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli może być doręczone kontrolowanemu albo osobie przez niego upoważnionej, a w razie nieobecności kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej, zawiadomienie może być doręczone zarządzającemu w imieniu kontrolowanego zakładem lub inną wyodrębnioną częścią przedsiębiorstwa lub kierownikowi wyodrębnionej komórki organizacyjnej przedsiębiorstwa.

Kontrolowany może wnieść o rozpoczęcie kontroli przed upływem 7 dni od doręczenia zawiadomienia, jak i o jej rozpoczęcie w konkretnym dniu w wyznaczonych ramach czasowych. Prezes Urzędu Transportu Kolejowego nie jest jednak związany tym wnioskiem. W wyjątkowo uzasadnionych przypadkach, Prezes Urzędu Transportu Kolejowego dopuszcza możliwość odroczenia terminu kontroli powyżej 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia. Rozpoczęcie

kontroli jest każdorazowo dokumentowane wpisem do książki kontroli.

Organ kontroli nie przeprowadza kontroli, w przypadku gdy ma ona dotyczyć przedmiotu kontroli objętego uprzednio zakończoną kontrolą przeprowadzoną przez ten sam organ, z wyjątkami przewidzianymi w ustawie Prawo przedsiębiorców.

PRZEBIEG

W toku postępowania kontrolnego, upoważnieni pracownicy Urzędu Transportu Kolejowego weryfikują zgodność procesu prowadzenia działalności gospodarczej kontrolowanego w zakresie kolejnictwa z obowiązującymi przepisami prawa. Ustalenia są czynione m.in. na podstawie:

- dokumentów, które są poświadczone przez kierownika jednostki kontrolowanej (osobę/osoby upoważnione do składania oświadczeń woli wpisane do KRS) lub przedstawiciela kontrolowanego upoważnionego do reprezentowania spółki przed Prezesem Urzędu Transportu Kolejowego. Kserokopie bez poświadczenia zgodności z oryginałem przez ww. osoby nie są wystarczające,
- ustnych lub pisemnych wyjaśnień osób reprezentujących kontrolowanego lub pracowników spółki, składanych na żądanie kontrolowanych,
- wyjaśnień osób reprezentujących kontrolowanego lub jego pracowników, składanych z własnej inicjatywy,
- oględzin i opinii biegłego.

Czynności kontrolne powinny być przeprowadzane w sposób sprawny i możliwie niezakłócający funkcjonowania kontrolowanego przedsiębiorcy. W przypadku gdy przedsiębiorca wskaże na piśmie, że przeprowadzane czynności zakłócają w sposób istotny działalność gospodarczą przedsiębiorcy, konieczność podjęcia takich czynności powinna być uzasadniona w protokole kontroli.

Przedsiębiorca może wnieść sprzeciw wobec podjęcia i wykonywania przez organ kontroli czynności z naruszeniem przepisów art. 48, art. 49, art. 50 ust. 1 i 5, art. 51 ust. 1, art. 54 ust. 1, art. 55 ust. 1 i 2 oraz art. 58 ustawy Prawo przedsiębiorców. Sprzeciw wymaga uzasadnienia, wnosi się go w terminie 3 dni roboczych od dnia wszczęcia kontroli przez organ kontroli lub wystąpienia przesłanki do wniesienia sprzeciwu.

ZAKOŃCZENIE

Kontrola kończy się sporządzeniem protokołu kontroli, który zawiera opis stanu faktycznego ustalonego w toku kontroli, w tym opis stwierdzonych nieprawidłowości. Protokół kontroli powinien zostać sporządzony w terminie 14 dni od dnia zakończenia kontroli. Termin ten ma

charakter instrukcyjny, co oznacza możliwość sporządzenia protokołu po jego upływie bez wpływu na jego ważność.

Strona może złożyć pisemnie umotywowane zastrzeżenia, co do ustaleń zawartych w protokole. Odbiór protokołu kontroli nie jest równoznaczny z jego podpisaniem. Zastrzeżenia należy złożyć w terminie czternastu dni od odbioru protokołu w postaci papierowej albo elektronicznej – pod rygorem pominięcia. Prezes UTK może przedłużyć ten termin na uzasadniony wniosek kierownika jednostki kontrolowanej lub osoby przez niego upoważnionej.

Wskutek prawidłowego złożenia zastrzeżeń, organ jest uprawniony do podjęcia dodatkowych czynności kontrolnych. Rozstrzygając przedłożone zastrzeżenia, organ może nie uwzględnić zastrzeżeń albo uwzględnić je w części lub całości. W razie stwierdzenia zasadności uwag kontrolowanego, organ sporządza aneks do protokołu, który jest przedstawiony do akceptacji kontrolowanemu.